

Paul-ŋum Tuyuutai Colossae-ġmiunun

1 ¹Uvaŋa Paul. Uqqiraqtigigaŋa Jesus Christ-ŋum pisuħha-
gun Agaayyutim. Aglaqatiqaqtuŋa aniqatiptiknik Timothy-mik.
²Tuyuġigikpuk una tuyuun Agaayyutim iñuñiñun Colossae-miittua-
nun tuniqsimaruanun aniqatiunun Christ-kun. Uvvatuq Agaayyutim
Aapagikkapta iħuaqutillaŋñaġlisi suli tutqiksillusi.

Quyyatit Agaayuħiġmi

³Quyagikpuk Agaayyun aapagikkana atannapta Jesus Christ-ŋum
agaayyutitapayaaqapsi, ⁴takku ukpiqsrirusri Christ Jesus-mik suli piq-
paksripluŋriħu iluqaitniik ukpiqsriruanik. Taamna tusraagikpuk ilipsigun
suli taatnaqhunuk quyagikpuk Agaayyun. ⁵Piqpaksriñiqsusri ukpiq-
sriruanik piqutigiplugu niġiugaq pigikkaqsi, taamna tuvvaumaruaq
qilaŋmi. Taamna niġiugaq pigiliutiqaagiksi tusraakapsiuŋ iħumutuuruuq
tusraayugaallautaq. ⁶Tusraayugaallautaq quliaqtuaġikkauruq ilipsitñun
iñuñunlu nanipayaaq. Aglaan tusraaqaaqapsiuŋ tusraayugaallautaq
simmiaqsiñiġaa iñuuniaħhat iñuich suli iñuuniaħiqsipsuuq, aasriiñ iħitchu-
ġigiksi iħuaqutriħha Agaayyutim kañiqsiplugu iħumutun. ⁷Tusraagiksi
tusraayugaallautaq tumigiplugu Epaphras. Aniqatigigikpuk Christ-kun
piqpagikkaqpuq, atakkii tuniqsimaruuaq savaqatigigikpuk Christ-kun.
⁸Epaphras-ŋum uqautigaatiguk Ipqitchuamun Irrutchimun piqpaksrip-
kaġnipluŋusri atlanik iñuñnik.

⁹Taatnamik taimakŋa uvlumiñ tusraalgataħaptikniñaglaan taavrumiŋa
agaayyutituiñaġipsiġiñ. Iniqsruutigiptiġiñ Agaayyutmun kañiqsip-
kallapiaqupluŋusri Agaayyutim pisuħhanik, suli isrumatusipkaqupluŋusri
kañiqsipkaqupluŋusriħu ilitqusriġiksuaġmigun, ¹⁰suli agaayyutipluŋusri
agaayyutikuħiqsi Agaayyutmi quyaqnaquplugulu, ataramik savaallauta-
qaqupluŋusri suli iħitchuġisaiñaquplugu Agaayyun, ¹¹suli agaayyutigiplugu
Agaayyutmun sayaksritqupluŋusri kamanaqtuakun saŋñaġun, iħlututlaqup-
lugu sakiqnapayaaq anuqsruħikun quviasuutikunlu, ¹²suli agaayyutipluŋusri

quyyatiqaqplusri ataramik Agaayyutmun atakkii piqasiutipkaqtusri atlanun ukpiqsriuanun iñuuruanun Agaayyutmi, iñuupmatun qaumami. ¹³ Agaayyutim annautiniġaatigut sañjianiñ taaqtuam, aasrii tikiutip-luta añaayquautaanun piqpagiragmi iġñiġmi. ¹⁴ Taavruma Iġñiñan Agaayyutim satuġniġaatigut Agaayyutmun natqigutitquplugich itqaumayumiñaiglugich killuqsautipayaavut.

Christ Kamanagñiqsrauruq

¹⁵ Christ atrigigaa qiniġnaitchuam Agaayyutim inñaniktuam supayaaq iñiqt augaluaqtitnagu. ¹⁶ Christ atrigigaa Agaayyutim atakkii ilaagun supayaat iñiqtaurut qilañmiittuat suli nunami, supayaat qiniġnaqtuat qiniġnaitchuatu suli añalatit sañjiqahutiñ marrumani nunami siłamiļu. Agaayyutim iñiġniġai supayaurat ilaagun supayaanun kamanaksruqplusri ilaa. ¹⁷ Christ inñaniktuq sivuani iñiqtapayaaqtuam. Supayaaq itchugaaqtuq Christ-kun. ¹⁸ Christ niaquġigaa timim; taamna timi ukpiqtuañuruapayaañuruq. Christ-ñum iñuuliqatitkai ukpiqtuañuruat añipkaqqaasimapluni tuquñaruaniñ iñuupluni taimuña. Taatnaqhuni Christ pitñiqsrauruq supayaani. ¹⁹ Agaayyun sivunniġñiqsuq iluqnauġuni iñuusukhuni ataramik iġñiġmiñi. ²⁰ Agaayyutim ilauraagiiksitqugai inñiñun kisupayaat nunami siłamiittuallu Christ-kun piiqtuakun Agaayyutim qinnautaanik maqipkaqamiuñ auni tuqupluni sannigutami.

²¹ Ilipsi, itkaluaqtuani uñasriktusri Agaayyutmiñ iñuuniaqhusri killuqsautipsitñi, uumigiplugu Agaayyun. ²² Aglaan pakma Christ-ñum ilauraagiiksinniġaasri Agaayyutmun tuquġiġmigun sannigutami, aasriiñ tikiutriruq ilipsitñik Agaayyutim sivuġaanun killuqsautaiqhusri pasiñaġumiñaiqhusriļu. ²³ Tikiññiaqtusri taimuña ukpiqsrituiñaġup-si payañaigusri nuktinnaġumiñaiġusri suli tigungmitqiaġikkupsiuñ niġiugikkaqsi tusraakapsiuñaglaan tusraayugaagiksuaq. Taamna tusraayugaagiksuaq quliaqtuañuraqtuq iñupayaanun nanipayaaq. Aasiñ uvaña Paul uqqiraqtigigaña uuma tusraayugaagiksuaq.

Paul Savautriruq Ukpiqsriuanik

²⁴ Quviasuktuña iġlutuqapku sakiqnaq pisigiplusri. Nagliksaaqtitauskama timipkun Christ nagliksaaqmatun piuña. Taatnamik quviasuktuña naarrusiqapkich Christ-ñum nagliksaaġniñi pisigiplugich ukpiqsriqiruañuruat, tamatkua timigikkañi. ²⁵ Aullaġniikamaaglaan savautriġiġmik Agaayyutim uqqiraqtautqugaña ukpiqsriuañuruat. Taatnamik tiligaña quliaqtuaġutitquplusri tusraayugaagiksuaapayaa-mik. ²⁶ Taamna tusraayugaagiksuaq nalunaqtuañuruq Agaayyutim iriqsimakkaña imakñaqaña iñiġaasaaq. Aglaan pakma sagviġniġaa ukpiqsriuanun. ²⁷ Agaayyutim iñitchuġitqugai qanutun kamañiqtiġiplu-

tiŋ nalunaqtuat iñupayaanun, taputiplugich Jew-ŋungitchuat. Unauvva nalunaqtuaq—Christ iñuuruq ilipsitñi Jew-ŋungitchuani, aasiñ niġiuganiktisuri iñuuhksrapsitñik Agaayyutim kamanautaani. ²⁸ Taamna Christ quliaqtuaġigikput iñupayaanun, alġaqsrufuġu suli ilisautiplugu kisupayaaq ilisimatilaaptiktun. Iñupayaaq ukpiqsriuraġuqugikput Christ-kun ililuni inuquqtuatun. ²⁹ Tarra taamna sakuugutigigiga pisuqtilaamni, saŋŋiaqłuŋa Christ-ŋum sayyiutaanik savaktuamik uvamni.

2 ¹ Ilisimatqugipsikii qanutupiaq sakuuktilaamnik ilipsitñun tamatkunufaalu Laodicea-miittuanun suli iluqaŋitñun qiñiqsi-maitchuanun uvamnik. ² Agaayyutimtuq pitchuksaallaŋniagligich piqatigiilhatigun piqpakkutihikun, suli nalupqiginaigluġu kaŋiqsil-łautaqtiligich nalunaqtuaŋanik Agaayyutim. Unauvva nalunaqtuaq Christ-ŋuruq. ³ Christ-ŋum kisimi kaŋiqsimapkaġai iñuich Agaayyutmik, iluqaanik ilisimaraksraŋatnik Agaayyutikun. ⁴ Uqautigipsi taavrumi-ŋa, kiñaunniñ kinnipkaġniaqani uqallautaqtuanaun uqautilusri saglunik. ⁵ Uŋasrikkaluŋaŋaġma ilipsitñiñ piqatauruŋa irrutchipkun. Ilisimagiga atausiŋuŋiqsi suli ukpiqsriiŋiqsi payaŋaiqhusri Christ-mik. Taatnamik quviasruktuŋa.

Iñuullapiagataŋiq Christ-mi

⁶⁻⁷ Ukpiqsriaqsirusri Christ Jesus-mik ataniġmik, ki iñuuniaġitchi tunġa-viqałhiñaġlugu ilaa, kaŋiñigusri Christ-mi nappaġusriłu ukpiqsriiŋapsigun, ukpiqsriiŋiqsi saŋŋisisaiñaġlugu ilisauttusriusriapsigun ulipkaulalusriłu quyaŋiġmik. ⁸ Qaunagititchi, kimun-unniñ alapisaaqtinnasri ilisauttitigun suli imaiłaatigun iñipchaqtitauruatigun. Taatnatchich iñuich ilisauttutiŋich iñuknitŋaqtaurut suli ittut aŋalarrutaiñiñ siłam, unniisuli ilisauttutiŋich Christ-mitŋaqtuangaŋitichut. ⁹ Uvvatakku iluqaġmi Agaayyun iñuuruq inuqsraŋaiqhuni Christ-mi, amiama ilaan timaani. ¹⁰ Uvvasuli atausriŋuqatigikapsiuŋ Christ ilipsipsuuq piqaqmirusri iñuuhġmik Agaayyutitŋaqtauruamik ilipsitñi. Christ kamaŋniqsraupluni atanġuruq aŋalatipayaaniñ suli saŋŋiñiñ. ¹¹ Aasriisuli atausriŋuqataukapsi Christ-mun, nalunaitŋutchiqsaurusri liilaa. Nalunaitŋutchiqsauŋitichusri timipsitñi maligutlugu Jew-ŋuruat piłhusikaŋat aġlaan nalunaitŋutchiqsaurusri uummatipsitñi. Christ-ŋum nutaqtitkaasri piiłuġu kaŋiġruaqtasqi ilipsitñiñ. ¹² Paptaakkaukapsi kaŋiġruaqtasqi iluviqatauruq Christ-mi, aasriñ saŋŋian Agaayyutim aŋipkaġaasri nutaamun iñuuhġmun takku tunŋaplusri saŋŋiruamun Agaayyutmun aŋitqiktitchiruamun Christ-mik iñuuhġmun. ¹³ Ilipsi tuqunagaluqtuani killuqsautipsigun iñuuniaqhusri timim kimmutaagun, aġlaan pakma Agaayyutim aatchuqhusri nutaamik iñuuhġmik piqatautlasriġaasri Christ-mi. Suli natqigutigaasri iluqait-ñik killuqsautipsitñik. ¹⁴ Suliasriiñ piigaa aġlausimaruq akikŋaqtauruag

uvaptiknun. Aglausimaruam uqautigigaa maligutchiñgiqput Agaayyutim iñuuniaqurrutaiñik, akikñautiguqługu uvaptiknun. Agaayyutim tiguni-gaa taamna aglausimaruq aasriiñ kikiaktuutiplugu liilaa sannigutami. Taavrumuuna piiğai killuqsautivut. ¹⁵Aasriisuli Christ tuqukami akimaniq-suq iluqaitiñiñ aňalatipayaaniñ nanipayaaq sulı sañjiñiñ siłam. Christ-ñum qiniqtinnigaa kisupayaamun sañjiqatluktilaani ilijitñiñ.

¹⁶Añua kisumununniñ atanniqsinniaqasri nigikkapsigun naagaqaa imikkapsigun unniñ nigiqpagvikaapsigun naagaqaa nigiqpagvikaatigun tatqilıtikman naagaqaa minguiqsiagviksigun. ¹⁷Taatnatchich iñuunia-qurrutit Christ-ñum tağgağigai. Tikkuagutaułhiñağniqsut Christ-mun ilaan aggiğñiañhanunaglaan. ¹⁸Uqautipkağniaqasri killuqsagñiıusri. Taatnatchich iñuich atchiksuatun ilıplutıñ putlatuniqsut israğulıñun ataramik uqağıplugich qiniquuraakkatiñ. Qutchigillapiaqtut inmik-nik atakkii iñuknitñaqtaupluni isrummataat. ¹⁹Taatnatchich iñuich inñaiqsuanurut Christ-mi. Christ niaquuruq liilaa ukpiqsriuat timigigai. Iluqağmiñ ataruat niaqumun napyaatigun nukiktigunlu aglisuurut ataut-chikun, Agaayyutim aglipkaqlugich.

Tuquııglu Iñuuliğlu Pıqatıglıplugu Christ

²⁰Christ tuqupman tuquqataurusri Christ-mi. Taatnamik aňalatiñaiq-suksraurusri tamatkununa aňalarrutaiñun sañjiñiñunlu siłam. Suvaatami tupıgıvisıgik iñuuniaqurrutit, itnaqsimaruat, ²¹“Niğiniqnağnu taamna, uuktuağniaqnağnu, aktuğniaqnağnu.” ²²Iluqatiñ tamatkua iñuuniaqurrutit atuğumiñaitchut, atakkii iñuich piıiagıgaich. Tamatkua iñuuniaqurrutit tun-ğaviqalhiñağniqsut iñuich tillisiñitñun ilisauttutiñitñunlu. ²³Itkaluaqhutıñ nalaunñaruatun iñuich putqataqtıtlaplugich sulı ilitqusıaqhutıñ atchiksua-tun sulı anasiññuqsaqtitlugich timiñich piğıplugich killuqsautıñich, aglaan tamatkua iñuuniaqurrutit sumun atuğumiñaitchut. Tupiksriñhatıgun tamat-kua iñuuniaqurrutit iñuum piıgumiñaitchaa piğiıtchuaq kimmutaa timim.

3 ¹Añitqıqataurusri Christ-mi. Taamna taatniitpan ilipsitñi, kipıgni-ğutıgıtuiñaqsıgik pakmaniıtuat, Christ-ñum irviani, aquvıtıtaupluni taliqpiani Agaayyutim. ²Isrummatıgıtuiñağlugu iñuuliqsi Agaayyutmi. Isrummatıgisunatnagich nunam piğıkkani. ³Ilipsi tuquruatun iñuk-tun ittuani atuiñgiqsusri atuğuuğaluakkapsitñik. Pakma nutaamik iñuuliqaqtusri piqatıglıplugu Christ irıqsimaruaq Agaayyutmi. ⁴Christ iñuuliğıkkapput qiniqnaqsıkpan ilipsıpsuuq qiniqnaqsıqatıginiagıksi, piqataulusri ilaan kamanautaani.

Utuqqauruaq Iñuuliq Nutauruağlu

⁵Taatnamik tuqutıchıgik iluqaisa kañığruaqnitñaqtauruat ilipsitñi. Isrummatıgisıtchi ilipsitñik tuquruatun kimmutaığlugu qanusrıpa-

yaaq sayuŋalıq, qanusripayaq qaayuğnaqtuaq, kimmutiğniqłuk, suli kaviuğutiłiq. Amiami, iñuk kaviuqtauruq atlat sulliñaurañitñik aanğuaqtuqtauruq. ⁶Tamatkunuuna Agaayyutim qinnautigai iñuich tupiksriñgitmata ilaanik. ⁷Sivuaniqaña killiqisruugaluaqmiruasri taatnatun iñuuniaqapsi killuğmi. ⁸Pakmapak piiqsigik iluqaisa tamatkua, qinnaun, qiniğun, kipinjuqsriñiq, uqağniqłuturiñiq, qaayuğnaqtuanik uqaqalıq, ⁹suli sagluqqutingiğusri avatmun. Atakkii aňalatağıngiğaa-sri iñuuniağıruapsi savaaqtuummağmi, mattaqmatun atnuğaağruaq. ¹⁰Pakma iñuuniağıqsi nutaaguqtuq, atipmatun atnuğaatchiamik. Agaayyutmun nutaqtillusri iłitqulusri ilaatun. Tarraasriiñ iłitchuğip-saagnaqtusri Agaayyutmik iñiqsirigikkapsitñik. ¹¹Iñuich nutaaguqamin Christ-kun Jew-ñunğıtchuatlu Jew-ñuruatlu, nalunaitñutchiqsittuatlu timimikni nalunaitñutchiñğıtchuatlu, sumikñaqtuatlu satkuliqiruatu Scythians-tun, savaktaağruuruatlu savaktaağruunğıtchuatlu atlagiñ-ğıqsut. Christ qaukłiullapiaqtuq tamatkunakña iluqaitñiñ suli iñuupluni iluqaitñi iñugikkağmiñi.

¹²Agaayyutim piksraqtaağıgaasri piqpagiplusri. Taatnamik iñuk atipmatun atnuğaatchiamik ilipsi piqpakkutisitichi avatmun, iħuaqqut-lusriħu, atchigusriħu, aggañaiħlusriħu suli iğłutuutilusri. ¹³Anuqsrutilusri avatmun suli natqigutisrimaagusri nalliqsi uqaqtuyaaqpan akitña-ğusri. Natqigutriħusri atriħugu Agaayyun natqigutripmatun ilipsitñik. ¹⁴Una pitłuktuaq iluqaitñiñ, piqpakkutituiñağıtchi avatmun. Atakkii piqpaksriħhum atausriññuumapcallapiağai iñupayaat. ¹⁵Ki qiñuiññañan Christ-ñum aňalataağılisigik uummatisri isrummatisiħu. Agaayyutim ilu-qasri atausriññuqtitkaasri iñuuqatigiħuqplusri qiñuiññaağusri avatmun. Aasiñ ataramik quyyatiqağıtchi. ¹⁶Ataramik isrummatigisigik iluqaisa Christ-ñum iħisauttutai suli ikayuutilusri avatmun kañiqsiħiksrañatigun iħisauttutit, pitchuksağıutigilugu avatmun puqıħikun, atuğusri psalms-nik atuutiniglu suli quyyatiqağlusi Agaayyutmun piqutigilugu iħuaqqutaa. ¹⁷Qanusripayaamik savakkupsi naaga uqağupsi, atuumaruksrauruq atqa-gun atangum Jesus-ñum quyyavigilugu Agaayyun aapauruaq Christ-kun.

Iñuuniaqatigiñiq Nutauruakun Iñuuhikun

¹⁸Ağnaurusii, kamagilugich uisi, atakkii taamna nalaunñaruq Agaayyutmi. ¹⁹Uiñuruusii, piqpagilugich nuliasri aggañairrutilugich. ²⁰Iħaalugruurusii, tupigilugich aňayuqaasri supayaatigun. Taamna quyaqnaqtuq Agaayyutmi. ²¹Aapaurusii, uumitchaqusaasunjaqnağich qitungasri, atakkii qapiņasiviaqtut kamaksrigaluağımikniñ ilipsitñik.

²²Savaktaağruurusii, tupigilugich qaukłisi supayaatigun. Quyalitñiñniasrunjaqasri qaukłipsitñik takkuatniħiħnaq, aglaan savautisigik qanutitanğıħlusri taluğilugu Agaayyun. ²³Savautrigupsi

iñuñnik savaaǵiyumagiksi pisuqtilaapsitñi, atakkii savautriñlapiiaqtu-sri Agaayyutmik savautri'apsi iñuñnik. ²⁴Itqaǵisiuñ akilñiusriaksraqsi Agaayyutmiñ akiqsruutigikkana iñuñmiñun. Qanusripayaakun savautillapiagiksi Ataniq Christ ilaahñañaq. ²⁵Aglaan kiña taimña nalaunñaitchualiqiruaq akuqtuigisiruq anasriññuqsautmik. Agaayyutim irrutigai atisriplugich iñuich.

4 ¹Savaktiqaqtuasii, irrutisigik savaktisri nalaunñaruamik atisilugich, aasiñ itqaǵilugu ataniqaqtilaaqsi qilañmi.

Alqaqsruutit

²Iniqsruqtuiñaǵitchi suli ataramik quyamaaǵlugu Agaayyun. ³Uvva, tigutaanñuruña piquitigiplugu quliaqtuaqaǵiǵa tusraayugaaǵiksuamik. Taatnamik itqaǵiluta agaayugupsi Agaayyutmun aatchuquluta pivik-sramik quliaqtuaqaǵiksraptnik tusraayugaallautamik Christ-ñum nalunaqtuañagun. ⁴Agaayutiluña quliaqtuatlañiksrapkun tusaayugaaǵiksuamik iñuñnun kanñiqsiñaqsiñlugu. Taamna piraksraǵikkaǵa. ⁵Iñuuniaǵusri puqiksaañkun akunǵatni ukpiñaitchuat atullautaǵlugu pivik pisuqtilaapsitñi. ⁶Uqañiqsi ataramik quyaqnaqtitchiuñ iñupayaanun suli ilisimayumañiñ qanuq kiggutiqañiksrapstñik kisupayaanun nalaullugu.

Paǵlasuiqsaǵutit

⁷Tychicus piqpagiplugu aniqatigigiga Christ-kun tuniqsimaruaq uqqiraqti suli savaqatiga Agaayyutikun. Ilaan uqautigisigaasri iluqait-ñik atuumaruanik uvamnun. ⁸Taatnaqñlugu tuyuǵigiga ilisimatquplusri qanuq itilaaptiknik suli pitchuksaaqplusri. ⁹Tuyuǵipmigiga Onesimus tuniqsimaruaq piqpagiplugu aniqatvut Christ-kun. Ilaa ilaǵigiksi. Uqautigisigaasri atuumapayaaqtuamik uvani.

¹⁰Aristarchus-ñum tigutaanñuqatigikkaǵma suli Mark-ñum, uyuǵu-ñan Barnabas-ñum, tuyuǵaasri nayaaññamik. Uqautianikkipsi qanuq piñiksrañanik Mark-ñum agqiqpan. Tutqiksitchumagiksi. ¹¹Joshua taiyuu-tiqaqtuaq Justus-mik tuyuqmiuq nayaaññamik. Taapkua piñasut kisiitñik Jew-ñuruat savaqatigigitka piquitigiplugu añaayuaqautaa Agaayyutim. Ilinja ikayullapiagaatña araaqtuqñuñalu. ¹²Epaphras-ñum nunaqatip-si suli savaktaan Jesus Christ-ñum tuyuqmigaasri nayaaññamik. Ilaan agaayyutigaasri Agaayyutmun ikayuqplusri saññilursi suli nalaunñalusri ukpiqsriñipsigun. Agaayyutipmigaasri ilisimatquplugu Agaayyutim pisuutaa supayaatigun. ¹³Ilisimapiagiga qanutun iniqsruutriñha piqu-tigiplusri ukpiqsriñuatu iñuuruat nunaaqñiñi atiligaak Laodicea-mik Hierapolis-miglu. ¹⁴Luke piqpagikkauruaq taakti Demas-lu tuyuqtuk nayaaññamik.

¹⁵Nayaan̄ñaagukkitka ukpiqtuan̄juruapayaat nunaqqiani Laodicea-
num suli aḡnaq atilik Nympha-mik ukpiqtuan̄juruatlu katiraḡaqtuat
taavruma tupqani. ¹⁶Agliqiaḡianikkupsiuḡ una tuyuutiga ilipsit̄n̄un
tuyuḡiyumagiksi ukpiqtuan̄juranun Laodicea-mi agliqitqulugu agaay-
yuvimikni. Aasiil̄i agliqiyumagiksipsuuq tuyuun Laodicea-ḡmiunun
agaayyuvipsit̄ni. ¹⁷Uqautiyumagiksi Archippus, “Naallapiaḡuḡ savaaq
atangum tillisigikkaḡa savaqplugu.”

¹⁸Uvaḡa Paul argamnik aglakkiga nayaan̄ñaḡa, “Puuyuḡniaqnasriuḡ
pituksimaḡiḡa isiqsiviḡmi.” Agaayyutimtuq iḡuaqqutilisi.